

Not: İçinole vatanla ilgili xape var

Numara beye verilmesi ricaıyla

M. İtici

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişilmelidir.»

Adres : P.K. 68
ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

3. Sayfa:

PETROL ve
KİMYA İŞÇİLERİ
NE YAPMALI

YIL : 2 — SAYI : 61

barış — demokratik haklar — sosyalizm

26 MAYIS 1976

ZONGULDAK'DA GREV KARARI

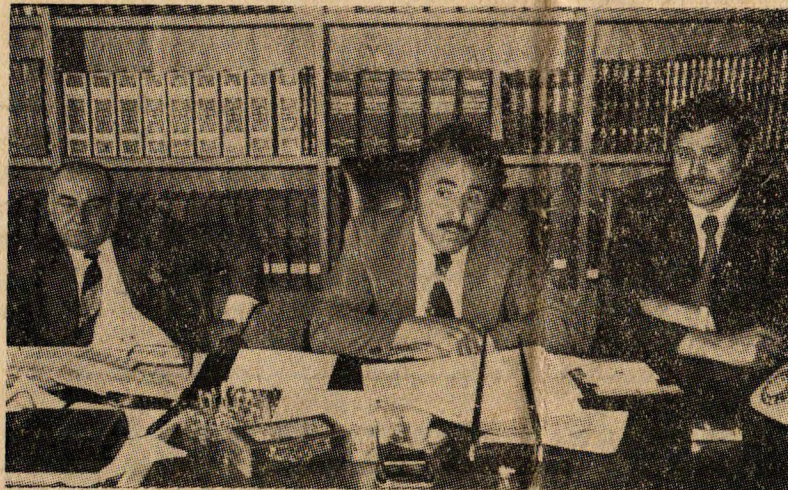
BAŞVAZİ

GREV KARARI DESTEKLENMELİDİR

Zonguldak'ta çalışan 52 bin maden işçisi greve hazırlanıyor. Türkiye çapında önemi olan böyle bir işyerinde alınan grev kararını bir çok yönden ele almak gerekir.

Sendika ile işveren arasında uyumsuzluğa yol açan iş güvenliği ve işçi sağlığı konusu çok önemlidir. Bu konular maden işçisi için hayati önem taşır. Maden işçileri yıllardır bu meselenin çözümünü bekler. Buna rağmen tedbir alınmaz. Kazalar birbirini kovalar. Havzada yara almayan, hastalanmayan işçi yoktur. Nitekim, 1940 yılından 1974 yılına kadar ölen işçi sayısı 2.607 dir. Yaralanan işçi sayısı ise 218 bin 618 dir. Her yıl iş kazalarında ölen işçi sayısı ortalama 76'dır. Yaralanan işçi sayısı ise on bini bulur. Bir o kadar da ciğerleri çürüyen işçi vardır. (1) E. K.İ.'de çalışan işçiler meslek hastalığı denen hastalıklara uğrar. Sadece 1970 yılına kadar bu işçilere mahkeme yoluyla 88 milyon lira, iş kazasına uğramış işçilere 95 milyon lira tazminat ödenmiştir. E.K.İ. hakkında açılan davaların tazminat tutarı ise milyarları bulmaktadır. (2) Fakat adam öldükten sonra tazminatın ne değeri kalır? Zaten bu paraların da yarısını avukatlar almaktadır. Aracılar almaktadır.

Kazaların, meslek hastalıklarının, ölümlerin bu kadar çok olduğu bir işyerinde tedbir almamak demek, işçileri ölüme itmek demek-

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Teknik Müdürü Kemal Yıldırım, Genel Sekreter Yusuf Ziya Kara ve Mali Sekreter İhsan Dikenli Basın Toplantısında. (Foto: İşçi Davası)

SENDİKA BASIN TOPLANTISI YAPTI

Türkiye Maden İşçi Sendikaları Federasyonu, Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) işyerlerinde «İş Güvenliği ve İş Sağlığı» hükümlerine uyulmadığı için grev kararı almıştır. Grevin uygulamaya başlanacağı tarih ayrıca açıklanacak.

BASIN TOPLANTISI

Zonguldak Maden İşçileri Sendi-

cü gömlekleri dikilmeye başlandı. 31 Mayıs akşamına kadar istediğimiz tedbirler alınmazsa karar mutlaka uygulamaya konacak. Grevimizin çıkış nedenlerini şu noktalarda toplayabiliriz :

- 1 — İşçilerin sağlık hizmetlerinin gereğince yerine getirilmemesi,
- 2 — Yeraltı işçilerinin günde

RÖPORTAJ

Grev kararı hakkında düşüncelerini söyleyen maden işçileri gazetemin son sayısını inceliyorlar. (Foto: İşçi Davası)

İŞÇİLER GREVE "EVET" DİYOR

Grev haberi hemen havzaya yayıldı. Bütün bölgelerde grev konuşuluyor.

Gazetemiz işyerlerine giderek

zamanı geldi...»

Daha sonra konuştuğumuz Merkez Atölyesi işçileri şöyle diyor :

tir. İşçiler, bu yüzden işverene karşı ne kadar direnseler azdır.

İşçi Davası başından beri bu meselede elinden geleni yapmıştır. Maden işçilerinin çalışma şartlarının ne kadar ağır olduğunu her fırsatta duyurmuştur. İşverenin ve sendikacıların «kaza» dediği ölümlerin aslında «iş cinayeti» olduğunu kabul ettirmiştir. (3)

Buna karşılık, havzadaki sendikalar 30 yıldır meseleyi gerektiği şekilde ele almadılar. Bu konuda aynen işveren gibi davrandılar.

Bugün bu mesele yüzünden sendikacıların uyuşmazlık çıkarmasının nedenlerini başka yerlerde aramak gerekir.

Türkiye'de sendikal hareketin seviyesi yükseliyor. İşçiler tecrübe ve bilinç kazanıyor. Bu durum sendikacıları işçiden yana görünmeye zorluyor. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticileri de gittikçe yıprandıklarını biliyorlar. Maden işçileri haksızlık karşısında sık sık direniyor. Sendikacılar işçilerin gerisinde kaldıklarını görüyorlar. Bu yüzden çıkış yapma ihtiyacını duyuyorlar. İşçi haklarını savunuyormuş gibi görünmeye çalışıyorlar. Ama, bu arada çeşitli manevralar yapmayı da ihmal etmiyorlar. Bir yandan kendileri itibar kazanmak isterken, bir yandan da hükümete yaranmak istiyorlar. Maden işçilerine karşı bu hükümeti sevimli göstermek istiyorlar. Sonunda, «Hükümetten sizin için söz aldık. Bu hükümet sizleri düşünüyor.» diyecekler. Bir iki kuru vaatle meseleyi kapatmak isteyecekler.

Bütün bunlara rağmen maden işçileri grev kararını desteklemelidir. Grevin uygulanması için sendikayı zorlamalıdır. Sendika yöneticilerinin emrivaki yaparak grevden vazgeçmesine karşı koymalıdır.

Grev öncesinde çok ciddi hazırlık yapılmalıdır. İşçiler, grevin nasıl yürütüleceği konusunda bilgi sahibi edilmelidir. Çok sıkı bir görev bölümü yapılmalıdır. Grev sırasında havayı bozmak isteyen işverenin adamlarına karşı işçiler uyanık olmalıdır.

Maden işçilerinin bu haklı grevi bütün işçiler tarafından desteklenmelidir. Özellikle aynı işkolundaki sendikalar bu grevi destekleyeceğini açıklamalıdır. Aynı şekilde çevredeki ilerici ve demokratik kuruluşlar maden işçisinin mücadelesine yardıma koşmalıdır. «Bu grev sendikacıların oyunudur» diyerek kayırmak isteyenlere karşı çıkılmalıdır. Grev kararına katılmakla sendikacıların değil, işçi haklarının desteklendiği bilinmelidir.

(1) İşçi Davası sayı: 41-42

(2) Sömürücüye Yumruk. Sayı: 30/1

(3) İşçi Davası, 2'nci sayıdan itibaren bugüne kadar her sayıda işçi sağlığı ve işgüvenliği ile ilgili haber-yorum-röportajlar.

İŞÇİ DAVASI

kası 21 Mayıs günü bir Basın Toplantısı yaptı. Genel Sekreter Yusuf Ziya Kara toplantıda şu açıklamayı yaptı :

«Sendika olarak 1974 yılında E. K.İ.'nin işyerlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine gereken önemin verilmediği için uyuşmazlık çıkarmıştık. 6. Dönem toplu sözleşme görüşmeleri başlayınca konuya bu görüşmelerde çözüm bulunmaya çalışıldı. Ancak E.K.İ. yetkilileri konuya eğilmeleri gerekirken savaştan yana gittiler. Bunun üzerine 12 Şubat 1976 günü taraflar arasında uyuşmazlık zaptı düzenlenerek üst kuruluşlara bildirildi. Üst kuruluşlarda da anlaşma sağlanamayınca konu Uzlaştırma Kuruluna intikal etti. Uzlaştırma Kurulu kararı taraflarca 13 Mayıs günü tebliğ edildi. Sorunun çözümünü için E.K.İ.'ce herhangi bir tedbir alınmaması karşısında Federasyonumuz Grev kararı aldı. Grevin uygulanabilmesi için gerekli süreler 31 Mayıs'ta dolmakta. Biz hazırlıklara başladık. Komite kuruldu. Pankartlar ve grev göz-

SOSYALİST PARTİLERE BASKI VAR

Türkiye Emekçi Partisi'nin kurucularını, Genel Yönetim ve Merkez Yürütme Kurullarını oluşturan 23 parti yöneticisi hakkında İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından dava açılmıştır. Yeri, kurucuları, program ve tüzüğü belli olan partiye «gizli örgüt» suçu yüklenmektedir. Türkiye Emekçi Partisi yöneticileri, 7 Haziran günü İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanacaklardır.

Açılan davanın amacı Türkiye Emekçi Partisi'ni kapatmaktır. Siyasi partiler hakkında kapatma kararını Anayasa Mahkemesi verebileceği halde bu yapılmaktadır. Sermaye sınıfı, bu amaç doğrultusunda kendi kanunlarını bile çiğnemektedir. Kuruluş kanunu iptal edilen Devlet Güvenlik Mahkemelerini bu yönde kullanmak istemektedir.

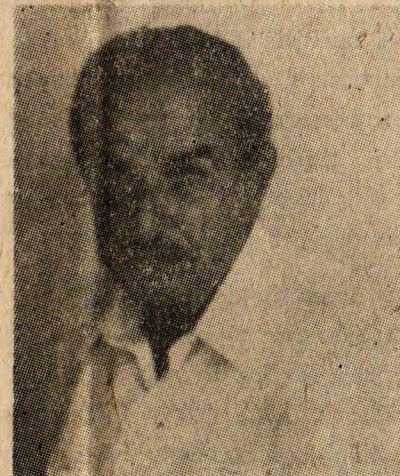
Sermaye sınıfının siyasi iktidarları Devlet Güvenlik Mahkemelerini niçin kurduklarını bu uygulama ile bir kere daha göstermişlerdir. Bu

3 — İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü» hükümlerine tam riayet edilmemesi,

4 — «Maden İşletmelerinde alınacak Emniyet tedbirleri hakkındaki Nizamname» hükümlerine tam riayet edilmemesi.»

Sendikamızın Teknik Müdürü Kemal Yıldırım da şunları söyledi :

«Biz, işçi sağlığı ve iş güvenliğini geniş bir açıdan ele alıyoruz. İşçinin sağlığı, işe gidip - gelmek için verilen araçlar, çalıştığı yerlerdeki sıhhi olmayan şartlar, beslenme, aile hayatı, koruyucu elbise, bütün bunlar konuyla ilgilidir. Ve işveren toplu sözleşmeden de öte, kanunlarda yazılı olan şartlara bile uymamaktadır. Bu yüzden her yıl 70-80 işçi ölmekte, 9 bin kadar işçi yaralı ya da sakat kalmaktadır. İşverenin bu tutumu karşısında işçiler ferdi haklarını kullanarak ocağa inmeseler haklıdır. Nitekim bu yola işçiler zaman zaman başvurmuşlardır. Sendika da güç durumunda kalmıştır.»

Kapatılmak istenen TEP Genel Başkanı Mıhrı Belli (Foto: İşçi Davası)

uygulama gerçekte bütün sosyalist partileri ve sosyalizm taraftarlarını hedef almaktadır. Dolayısıyla işçi ve emekçi sınıfların siyasi örgütlenme özgürlüğünü hedef almaktadır. Onu tamamen yok etmeyi amaçlamaktadır.

Sermaye sınıfının saldırısı karşısında, sosyalizm ve demokrasi yanlıları birlik olmalıdır. İŞÇİ DAVASI, bağımsız bir yayın organı olarak sermaye sınıfının bu haksız saldırısını ve baskısını protesto eder.

işçilerin grev konusundaki görüşlerini öğrendi.

Asma Bölümünde ocaktan yeni çıkmış bir işçi grubu şöyle diyor :

«Sendikamız yöneticileri bu sefer doğru bir karar aldılar. Aslında geç bile kaldılar. Çünkü; ne sağlığını önem veriliyor, ne de emniyet tedbirleri alınıyor. Sadece çalışmamızı istiyorlar bizden. Gerisini düşünmüyorlar. Bir çok yerde su ve çamur içinde çalışıyoruz. Akşama kadar toz ve duman yutuyoruz. Ancak ocaktan dışarı çıkınca biraz hava alıyoruz. Üstelik hastalanınca kimse bize bakmıyor. Saatlerce hasta ve yaralı olarak bekletiyorlar. İşveren bizi çok ihmal etti. Şimdi sıra bizde. Onlara ders vermek

«Sendika yöneticileri işi bastan sıkı tutsaydı, mesele bu kadar uzamazdı. Biz bu greve haklı isteklerimiz için katılacağız. Sendikacıların samimi olmadığını biliyoruz. Onlar bize gösteriş yapmak istiyor. Yeni sözleşmeden önce puan toplamak istiyorlar. Bu arada, hükümete de pay çıkarmaya çalışıyorlar. Şimdiden Başbakanı yağ çekiyorlar. Yarın onlardan bir-iki vaat alıp meseleyi kapatmayı düşünüyorlar. Ama onların amaçları ne olursa olsun biz bu greve katılacağız. Haklarımız alınmadan grevden vazgeçerlerse bunun hesabını da soracağız.»

Maden işçileri kısa fakat öz konuşuyor. Mücadeleye kararlı olduklarını gösteriyorlar.

YAHYA DEMİREL SERBEST BIRAKILDI

18 Mayıs tarihinde Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesinde Yahya Demirel'in ikinci duruşması yapıldı. Duruşma sonucunda Yahya Demirel 50 bin lira kefaletle serbest bırakıldı. Diğer iki sanık da kefaletle serbest bırakıldılar. Duruşmaya 24 Haziran günü devam edilmesine karar verildi. Yahya Demirel ve diğer sanıklar bundan sonra tutuksuz olarak yargılanacaklar.

Mahkemede, bu dava ile ilgili bilirkişi raporu okundu. İhraç edilen mobilyaların iki yüzünün ceviz kaplama olduğu ve bunlara sunta denemeyeceği belirtildi.

Yahya Demirel bu duruşmada serbest bırakıldı. Mahkeme sonucunda beraat da edebilir. Bu taktirde kapitalist sistem temize mi çıkmış olacaktır? Teşvik Tedbirlerinin u-

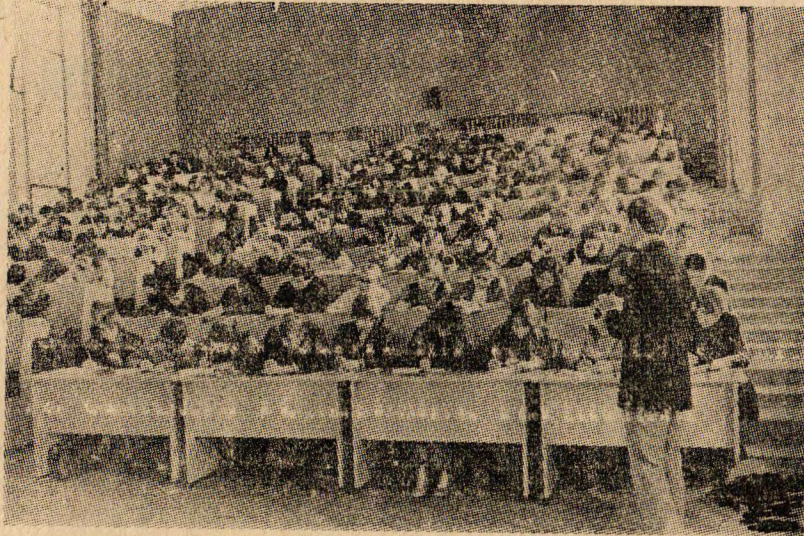

Tahliye olan Yahya Demirel duruşma sırasında görülüyor.

(Foto: İşçi Davası)

sulsüz verilmesine karşı çıkmak, bu işin usulüyle yapılmasını istemektir. Bu ise kapitalizme sahip çıkmaktır. CHP'nin ve bir kısım ilericilerin yaptıkları budur.

Gerçekte Teşvik uygulamasının kendisine karşı çıkmak gerekir. İşçi ve emekçi halktan kesilen vergilerin sermaye sınıfına peşkeş çekilmesine karşı çıkmak gerekir. Teşviklerin usulüne uygun ya da usulsüz verilmesi işçi sınıfı ve sosyalistler açısından önemli değildir. Kapitalizmi düzeltmek sosyalistlere düşmez.

Sosyalist ülkelerde planlı eğitim yapılıyor.

HERKESE İŞ VAR

Sosyalist ülkelerdeki planlı gelişme hayatın her alanında kendini gösteriyor. Eğitim işlerinde bu durum daha iyi görülüyor. Sosyalist ülkelerde eğitim toplum ihtiyacına göre yapılıyor. Hangi okula ne kadar öğrenci alınacağı önceden planlanıyor. Kimin nasıl öğrenim göreceği yeteneğine göre belirleniyor.

Bir derginin yazdığına göre, Sovyetler Birliği'nde her yıl 300 bin kişi yüksek öğrenimi bitiriyor. Öğrenciler okulu bitirmeden ekonomi ve toplum bilimi uzmanları araştırma yapıyor. Okulu bitirecek olanlara iş imkanları aranıyor. Okul bitince öğrencinin çalışacağı iş önceden hazırlanmış oluyor.

Nerede çalışmak istedikleri öğrencilere soruluyor. Öğrenciler arasından seçilmiş bir komite bu görevi yapıyor.

Herkesin rahatça iş bulması,

sadece eğitimin planlı yapılışından doğmuyor. Aslında sosyalist ülkelerde işsizlik kökünden çözümlüyor. Her hangi bir sanayi kolunda, yeni bir teknik kullanılacağı zaman boşa kalan işçilere çalışma yeri önceden bulunuyor. Kapitalist ülkelerde ise böyle olmuyor. Batı Almanya basın işçilerinin başına geldiği gibi, gazetelerin yeni teknikle çıkması 35 bin işçinin işsiz kalmasına yol açıyor.

Bir habere göre, Sovyetler Birliği'nin Kama bölgesinde bir ağır sanayi merkezi kuruluyor. Böylece 100 bin kişiye yeni iş açılıyor. İşçilerin sadece çalışması değil yaşama şartları da düşünülüyor. Eğitim, dinlenme ve eğlenme gibi ihtiyaçlar için tedbirler alınıyor. Aynı zamanda sanayi merkezi çevresinde oluşacak şehrin bütün altyapı hizmetleri baştan yapılıyor. Yolu, suyu, elektriği önceden sağlanıyor.

“SİKILMIŞ LİMON GİBİ KAPIYA ATILDIM”

İŞÇİ DAVASI Gazetesini işçiden yana gördüğüm için halimi anlatmak istiyorum. Benim gibi ezilen arkadaşlara böylece sesimi duyurmak istiyorum.

Ben 1944'ten 1969'a kadar Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) de çalıştım. Canım pahasına hizmet ettim. Ama sonunda emeklerim boşa çıktı. Sıkılmış limon gibi kapiya atıldım.

Başıma gelenler şöyle başladı. Rahatsız olduğum için önce Ereğli sigorta hastanesine gittim. Beni muayene ettiler ve şu raporu verdiler : «MESLEKİ HASTALIK VARDIR... OCAK İÇİNDE ÇALIŞAMAZ... ANCAK DIŞARIDA ÇALIŞABI-

LİR...»

Bu raporu alarak çalıştığım EKİ Armutçuk bölgesine gittim. Onlar bana şöyle bir yazı verdiler: «ALDIĞIN RAPORDA DIŞARIDA ÇALIŞIR DİYOR... BÖLGEDE SANA GÖRE İŞİMİZ YOK... İŞİNE SON VERDİK... KIDEM TAZMİNATI-NI GEL DE AL...»

O zaman paraya çok ihtiyacım vardı. Parayı aldım. O dönemde ücretimiz çok düşüktü. Kıdem tazminatı da bugünkü gibi 30 gün değildi. O yüzden tazminatım 10 bin lira tuttu. İşe yaramaz köpeğin önüne atılan kemiğe benzedi bizim tazminat... Daha sonra sigorta kapılarında dolaş-

maya başladım. Ankara Dışkapı hastanesine gittim. Yeniden muayene oldum. Bu sefer bana başka rapor verdiler. Eski raporu bozdular ve «MESLEKİ HASTALIK YOKTUR...» dediler. Bunun üzerine Sosyal Sigorta bana çok gülünç bir aylık bağladı. Bana üç ayda bir 174 lirayı reva gördüler. İleride bunu bile çok görüp yanlışlıkla fazla aylık bağladık derlerse hiç şaşmam.

İşte böyle oldu. Hem işimi, hem sağlığımı kaybettim. Nereye başvurduysam hakkımı alamadım.

Bunları işçi arkadaşlara şunun için anlattım. Aylığımızdan her ay sigorta için para kesiliyor. İleride bunun faydasını görürüz diye düşünmeyin. Sakın böyle hayal kurmayın. Benim gibi perişan olursunuz.

SALİH SEVER

(Ören köyü - Kdz. Ereğli)

“BÜYÜK BİR YANILGI İÇİNDESİNİZ...”

12 Mayıs tarihli ve 59 sayılı gazetenizi, kendi imkanım olmadığı için, madenci bir arkadaşımın sayesinde okudum.

Gazetenizde şöyle bir yazı vardı : «FAŞİZME DE KARŞIYIZ - SOSYAL DEMOKRASİYE DE KARŞIYIZ» Bu yazı, CHP'nin bugün faşizme karşı cephe birliğini engelle-

kültüre sahip bilinçli bir insanın anlayabileceği şekilde yazıyorsunuz.

Zonguldak'taki, yalnız Zonguldak'ta değil tüm yurtda, işçilerin yüzde 50'sinin okuma-yazma bilmediklerini, yüzde 30'unun ilk okul mezunu olduklarını, henüz bir marksizmi bir materyalizmi anlayabilecek seviyede olmadıklarını bilmiyor musunuz?

Yorum

İŞÇİ SINIFINA İNANMAYANLAR CHP'NİN PEŞİNDE

Bu sayıda iki mektuba yer verdik. Birinci mektup EREĞLİ'deki eski bir işçiden geliyor. İşçi arkadaşım başına gelen haksızlığı bütün işçilere duyuruyoruz.

İkinci mektup DEVREK'ten ge-

Hollanda'da yerli - yabancı işçi ayırımına karşı gösteriler yapıldı.

YABANCI İŞÇİLERE AYIRIM YAPILIYOR

Batı Almanya (Özel) — Son günlerde Batı Almanya'da sık sık yeni kanunlar çıkıyor. İşyeri değiştirmek isteyen işçilere taşınma yasağı konuyor. Yabancı işçiler aynı işyerinde kalmaya zorlanıyor. İşçilerin iş değiştirilmesi ancak İşçi Bulma Kurumu'nun izniyle oluyor. Kurum memurları ise işçilere kötü gözle bakıyor ve zorluk çıkarıyorlar.

Aynı şekilde, Hollanda'da yabancı işçilere baskı yapıyor. Hollanda hükümeti yabancı işçiler için yeni bir yasa hazırladı. Yabancı işçilerin haklarını kısıtlamak için tedbirler düşündü. İşçiler bu yasaya hemen tepki gösterdiler. Bu yasayı «KÖLELEŞTİRME YASASI» olarak ilan ettiler. Hükümeti protesto etmek için 8 Mayıs günü bir yürüyüş ve gösteri düzenlediler. UTRECHT şehrinde yapılan bu yürüyüşe 10 binin üstünde yerli ve yabancı işçi katıldı. Türkiye, Yunanistan, İspanya, İtalya, Fas,

Tunus ve Portekiz işçileri hep bir ağızdan bağurdular. Yerli ve yabancı işçi ayırımına karşı çıktılar. Yürüyüşten sonra şehrin DOM meydanında toplantı ve gösteri yaptılar. İşçilerin karşı çıkması tesirini çabuk gösterdi. Demokratik kuruluşlar işçileri desteklediler. Hükümet içinde bu yüzden ayrılık çıktı ve yasanın çıkması şimdilik önlendi.

Sosyalist ülkelerde yerli ve yabancı işçiler arasında ayırım gözetilmez. Yerli işçilere tanınan iyi imkanlar aynen yabancılara da uygulanır. Geçenlerde sosyalist bir ülke olan Doğu Almanya'da bu konuya ilişkin bir anlaşma imzalandı. Doğu Almanya'da çalışan Cezayir'li işçilere eşit haklar sağlandı. Almanyalı ve Cezayirli işçilerin kardeşçe çalışması ve yaşaması için tedbirler alındı. Din ve millet ayrılıklarını bir yana atarak bütün dünya işçilerinin ortak mücadele etmesi yolunda güzel bir örnek verildi.

Beyler, çok büyük bir yanılgıdasınız. Siz işçinin içine girmiyorsunuz, onlarla konuşmuyorsunuz. Sadece gazetenizi satmak için mi uğraşıyorsunuz? Eğer böyleyse lütfedip şu mektubu okuyun.

Beyler, çok büyük bir yanılgıdasınız. İşçi hiç bir zaman sizin gibi devrimci, sosyalist olamaz. İşçi sizin gibi bilinçlenemez. Türkiye'de bu gün sosyalist hareket fikri yeni filiz vermektedir. Sizin bu filizleri kırmaya hakkınız yoktur. İşçilerin karşısına geçip CHP'yi kötümeye şimdilik hakkınız yoktur. Böyle bir şey yaptığınız an, ki yaptınız, tüm işçileri devrimci fikir taşımaktan men etmiş olursunuz.

İşçi sizin gibi Lenin, Marks, Şekspir, Gorki gibi yazarların eserlerini okumamıştır. Okuyamaz, okusa da anlamaz. Onlar sizler gibi okuyup bilinçlenemez. Çünkü yarısı okuma bilmez, yarısı anlamaz. Durum böyleyken işçilere doğrudan doğruya sosyalist düşünceyi kabul ettiremezsiniz.

Sizler bir de işçinin tertemiz adını gazeteye vermişsiniz. Çok yazık, devrim sadece sosyalist fikirlerle yapılamaz. İŞÇİ DAVASI diyorsunuz, işçinin kim olduğunu bilmiyorsunuz.

Sizler işçileri, sosyalist olmasa da sosyal demokrasi fikri olan işçileri, bir takım yanlış fikirlerle kendinizden, devrimcilikten, sosyalist fikirden alıkoymaya hakkınız yoktur. Sosyal demokrasi gelmeden sosyalizmin geleceğini sanıyorsanız aldaniyorsunuz.

Sizin gazeteniz bile Zonguldak kömür işçilerinin anlayabileceği şekilde değil. Siz yazılarınızı üstün bir

Türkiye'de bir devrim hareketinin işçilerle olacağını biliyorsunuz. Devrimci işçilerin yüzde 90'ının CHP'li olduğunu da biliyorsunuz. Bu halde dahi onları CHP'den uzaklaştırmaya çalışıyorsunuz. Sizin bu hareketiniz çok yanlıştır.

Türkiye'de faşizm tırmanmaktadır. Siz bu durumda tüm sol partilere bağlı işçileri bir araya toplayacağınıza dağıtıyorsunuz. Türkiye'de faşizmin tırmanışına dur diyebilmemiz için bir bütün olmamız lazımdır. Biraz bu yönü düşünmenizi ve yazılarımızı buna göre yazmanızı tüm sosyalistler adına rica eder, saygılarımı sunarım.

Önemli bir nokta daha var: Gazetenizde VATAN gazetesinin burjuvazinin bir gazetesi olduğunu yazıyorsunuz. Bu ne demektir? Yahu, siz İŞÇİ DAVASI'ni çıkarıyorsunuz, sadece sosyalist gazete sizinki mi? Eğer VATAN gazetesi burjuvazi ise sizinki aldatmacı bir sosyalist gazete olur. Daha 2 senedir çıkıyor. Sizin bu yaptığımızı kıvırcıklar yapmaz. Siz VATAN gazetesini okuyup ne demek istediğini bilmiyorsanız lütfen okuyun. Hoşçakalın beyler, bir daha dikkatli olun.

KAHROLSUN FAŞİZM VE EM-PERYALİZM!

YAŞASIN GENÇLİĞİN ve İŞÇİLERİN, TÜM HALKIMIZIN DEVRİMÇİ BİRLİĞİ!

FAŞİZMİ EZECEĞİZ! ÖLSEK TE VAZGEÇMEYECEĞİZ!

Son.

BAHATTİN SARIBAŞ
(Çaydeğirmeni köyü-Devrek)

nyor. Bu mektubu yazan gazetemizi eleştiriyor. Bu mektubu da aynen yaymıyoruz.

Gazetemiz CHP'ye karşı çıktığı için ötedenberi eleştirilir. Bazıları işçi sınıfını CHP'nin peşine takma çabalarına karşı çıkışımızı anlamak istemezler. Bunlar CHP'nin özgürlük ve demokrasi vaatlerine kanmıştır. Bunlar, CHP gelsin de rahatça sosyalistlik taslayalım diye beklerler. Biz onlar gibi düşünmeyiz. İşçi sınıfının gücüne inanırız. İşçi sınıfı öncülüğünde kazanılan demokratik hakların sağlam olacağına inanırız. Sosyalist mücadeleyi şu veya bu bahaneyle geri bırakmak isteyenlere kulak asmayız. «Önce demokrasiden yana bir burjuva partisini başa getirelim, sosyalizm için sonra mücadele ederiz» diyenlere aldırmadan yürürüz. Bunun için CHP den veya başka sermaye partilerinden medet ummayız.

Mektubu yazan da CHP konusunda bizi eleştiriyor. Ancak bu arada durumunu da itiraf ediyor. İşçileri küçümsediğini ve işçi sınıfına inanmadığını gösteriyor. Gazeteyi bir maden işçisinden alarak okuduğunu söylüyor. Sadece bu durum her şeyi açıklıyor. Mektubu yazan, bize değil de gazeteyi okuyan işçilere sorsun. O zaman görür, gazetenin bir şey anlatıp anlatmadığını...

Bir de VATAN gazetesi meselesi var. Mektubu yazan, VATAN gazetesine «ne de olsa burjuva gazetesisi» dediğimiz için bizi eleştiriyor. Bu o kadar basit bir mesele değil. Biz şimdilik VATAN gibi gazetelerin ne olduğunu veya ne olabileceğini bir yana bırakalım. Sadece geçmişteki YENİ ORTAM tecrübesini hatırlatalım. Şimdi sağcı bir gazeteye devredilen bu gazetenin neticede sahibine ve öteki patronlara hizmet ettiğini unutmayalım.

İŞÇİ DAVASI Gazetesi olarak, işçi sınıfının öncülüğünü ve bağımsızlığını savunmaya devam edeceğiz. Bütün okurlara selamlar.

Petrol ve Kimya işçileri ne yapmalı

İŞÇİLERİN BİRLİĞİ

Sendikalar, işçi sınıfının, sermaye sınıfına karşı ekonomik ve demokratik haklarını korumak ve geliştirmek için mücadele örgütleridir. Türkiye'de sendika hareketi sermaye sınıfı tarafından yozlaştırılmıştır. «İşçilerin birlik gücünün parçalanması için bölünmüştür. Öyle ki işçi sınıfı daha başta iş kolları yönetmeliğine göre 34 parçaya bölünmüş durumdadır. Ekonomik mücadele ve sendikal örgütlenme bu bölünmeyi önleyecek doğrultuda gelişecekken, sermayedar sınıfın oyunları sonucu işçiler, yüzlerce sendikaya bölünmüşlerdir. Ülkemizdeki en büyük işçi konfederasyonu olarak işçilerin birliğini sağladığını iddia eden Türk-İş yöneticileri, uzun yıllar işçilerin birleşik gücünü sermayenin dümen suyuna sokmaya çalışmışlardır.» (1)

Bugün sözüm ona sermaye sınıfı sözcüleri de sendikaların çokluğundan şikayetçidirler. Sendika rekabetinden şikayetçidirler. Ve sözüm ona sendikaların birleşmesinden ve sayılarının azalmasından yanadırlar. Ama bunlar sahte sözlerdir. Bir iş yerinde yetkili sendikayı tayin etmek için «referandum» yapılmasına karşıydılar. Kendileri daha fabrikayı işletmeye açmadan sahte sendika kurup işçileri üye kayıt etmekteydiler. Sarı sendikaların yetkili sayılması için her türlü üçkağıtçılığa göz yummakta, çoğu kere bunu sarı sendika yöneticileri ile birlikte yapmaktadırlar. Öyleyse onların birlik lafı sahte bir laftır. Aslında işçilerin yüzlerce sendikada bölünmesi işlerine gelmektedir.

SERMAYE SINIFININ İSTEDİĞİ SENDİKACILIK

Bugün Batı Avrupa kapitalist ülkelerinde politik sahada görülen dağılma, aynen sendika planına yansıtılmıştır. Nasıl en sağdan en sola kadar politik partiler varsa, aynı şekilde, bu politikaların ekonomik mücadele alanında uygulayıcısı olan sendikalar vardır. Türkiye'deki yerli sermaye sınıfı, gelişen toplumsal hareket karşısında Batı Avrupa kapitalist ülkelerindeki bu modeli Türkiye'de uygulamak istemektedir. Bu planın uygulayıcıları CHP'nin sosyal demokrat yöneticileri ve DİSK yönetimi içindeki bazı sosyal demokrat sendika yöneticileridir. Sermaye sınıfının (burjuvazinin) bu isteğini fiilen gerçekleştirmeye çalışan DİSK yönetimindeki bir kısım sendika ağası, DİSK'i, sosyalistlerden uzak, sosyalist sendikalardan uzak ve sosyalist ekonomik sınıf siyasetinden uzak bir yapıya

SOSYAL DEMOKRAT SENDİKACILIK

Batı Avrupa kapitalist ülkelerindeki «sosyal demokrat» sendikacılık anlayışı Türkiye'de de gündeme geldi. Sosyal demokrat sendikacılık anlayışı içinde, işçi sınıfının, siyasi olarak da, sosyal demokrat bir çizgide tutulması anlayışı vardır. Bu anlayışta amaç, kapitalist düzenin onarılmasıdır. Bu siyaset, işçi sınıfının, kapitalist sisteme karşı olan sosyalist sınıf siyasetini törpülemekte ve engellemektedir. Bu siyaset Batı Avrupa kapitalist ülkelerinde ekonomik ve politik olarak yürütülmüş, uygulamaları yapılmıştır. Günümüzde, bu anlayış, Türkiye'ye aktarılmak istenmektedir.

Siyasi planda, sosyal demokrasi anlayışına uygun olarak yapılan öneriler, bu anlayışı benimseyen sosyal demokrat sendika yöneticilerine de uygun gelmektedir. Yapılmakta olan ekonomik mücadele için bu öneriler kullanılmakta ve işçi sınıfına kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Bunun en açık örneği, «halk sektörü», «halkça düzen», «namuslu sanayi» gibi kavramların bazı sendikacılar tarafından işçi sınıfına sunulmasıdır.

Sosyal demokrat anlayışla yürütülen sendikacılık da «sınıf sendikacılığı»dır. Ancak bu sendikacılık, sosyalistlerin yürüttüğü sınıf sendikacılığına karşıdır. Özünde yine kapitalist sistemi kabul eder, ancak bu düzen içinde, işçi sınıfına daha fazla ekonomik çıkar sağlamayı amaçlar. Oysa sosyalist sınıf sendikacılığı, kapitalizmin kendisine karşı yürütülen bir mücadeleyi kapsar.

Her fırsatta sosyalizme karşı olduğunu söyleyen ve sosyal demokrat bir siyaseti temsil eden Ecevit'in ekonomik ve politik önerileri hemen DİSK yönetimindeki bazı sosyal demokrat sendika yöneticileri tarafından kabul görmektedir. Bu sendikacıların, DİSK içinde sosyal demokrat bir sendikacılık anlayışını egemen kılması önlenmelidir. Ve bu anlayış önlenmelidir.

Kaldı ki, DİSK içinde, en dinamik sendikalar, sosyalist anlamda sınıf sendikacılığı yapan sendikalardır. Aynı şekilde DİSK topluluğu içinde, işçi sınıfının sendikal planda çıkarını koruyan liderler, sosyalist sınıf sendikacılığı yapan sosyalist sendika yöneticileridir. DİSK'in, işçi kitlesi içinde, devrimci, ilerici, sermayeye karşı oluşunu belirleyen sendikacılar yine sosyalist sınıf sendikacılığı yapan, sosyalist sendika yöneticileridir. Kısacası, bu öncü sosyalist dinamik unsurlar aradan çıkarıldığında, DİSK'in dü-

DİSK yetkilileri, kongre salonunda kurulacak telefonla idare edeceklerdir.

Bütün patırdı, daha çok üyesi olan ve sosyalist sınıf sendikacılığı anlayışı ile sendikal mücadele yürüten Petrol Kimya-İş sendikasının, daha az üyesi olan (fakat daha fazla parası olan) sosyal demokrat bir anlayışla sendikal mücadele yapan Petkim-İş'e katılmasıdır. Daha doğrusu onun içinde eritilmek istenmesidir.

PETROL KİMYA İŞ SENDİKASI ve PETKİM - İŞ SENDİKASI

ÜYE SAYISI : Petrol Kimya-İş Sendikasının 10 bin civarında, Petkim-İş Sendikası'nın ise 3 bin civarında üyesi vardır. Bu durum açık bir haksızlıktır. Demokratik olan ve doğru olan daha az üyesi olan sendikanın, daha çok üyesi olan sendikaya katılmasıdır.

SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ : Petrol Kimya-İş sendikası kendi adıyla anılır. Yani kimse'nin malı değildir. Oysa Petkim-İş sendikası sendika başkanı olan Mehmet Kılıç'ın adıyla anılır. Yani söz arasında Mehmet Kılıç'ın sendikası denir. Çünkü sendikanın yönetimi ve sendikanın maddi imkânları, Genel Başkan Mehmet Kılıç tarafından aynen bir patron gibi kullanılır. Sendika Mehmet Kılıç'ın özel mülkiyeti gibidir. Sendikayı babasının tapulu malı gibi kullanmaktadır. Aslında sendikada hiç bir baskıya, hileye, dolana başvurulmadan demokratik bir seçim yapılsa Mehmet Kılıç'ın başkan olması zordur.

Oysa aynı şeyleri Petrol Kimya-İş Sendikası için söyleyemeyiz. Haksızlık olur. Sendika, genel başkan Dinçer Doğu'nun malı değil sendika üyesi işçilerin malıdır. Seçimler her zaman demokratik bir şekilde yapılmaktadır. İşçiler sendika içinde gerçekten söz ve karar sahibidirlere.

SİYASAL NİTELİK : Denebilir ki üye sayısı önemli değildir, üyelerin siyasi niteliği önemlidir. Doğrudur. Bu söylenebilir. Ancak sendikalara baktığımızda şunu görürüz. 10 bin işçiyi temsil eden sendikanın üyelerinin sosyalizme yatkınlığı hiç kimsenin inkar edemeyeceği kadar açıktır. Oysa 3 bin üyeyi temsil eden Petkim-İş sendikasının sosyalist sınıf mücadelesindeki yeri henüz yenidir. Sendika içindeki işçiler, sosyalist siyasetle yeni tanışmaktadırlar. Ve tanıştıkça genel başkanları Mehmet Kılıç'ın kimden yana olduğunu daha iyi görmekte ve anlamaktadırlar. Kısacası üye çokluğunda olduğu gibi, siyasi bilinç bakımından da Petrol Kimya-İş

man bu oyun meydana çıkmıştır. (5) Bunun pratik uygulaması şöyle olacaktır :

1 — Sosyalist sınıf sendikacılığı yapan Petrol Kimya-İş Sendikası, sosyal demokrat Petkim-İş Sendikası'na katılacak. Daha sonra, sosyalist sendika liderleri bu sendikadan uzaklaştırılıp, Petrol ve Kimya-İş kolunda sosyalist sendikanın varlığına son verilecek.

2 — Bu oyun gerçekleşikten sonra Türk - İş'e bağlı, sosyal demokrat bir sendika olan Petrol-İş Sendikası da DİSK'e katılacak.

3 — Daha sonra bu sendika da Petkim-İş ile birleşecek. Böylece Türkiye çapında, Petrol ve Kimya iş kolunda sosyal demokrat sendikacılık egemen olacak. Ve bu sendika uluslararası sermayenin ve onunla bütünleşmiş yerli sermayenin istekleri doğrultusunda sosyal demokrat bir anlayışla sendika çalışması yapacak.

Buna bağlı olarak Maden-İş içindeki sosyalist sendikacılar temizlenecek. Ve Maden-İş yönetiminde de sosyal demokrat sendikacılık egemen kılınacak. Tekstil Sendikası ise zaten hazır. Böylece DİSK'in sosyal demokrat bir konfederasyon olma süreci tamamlanmış olacak. Ve sermaye sınıfının istediği yeri alacak.

Bu oyunu gerçekleştirmek için, DİSK yöneticileri bugün sosyalist sendikaları ve sendikacıları harcamak için, sözüm ona sosyalist olduğunu iddia eden diğer sosyalistleri kullanıyor. Fakat yarın duruma hakim olunca, sosyal demokratlarla tam birlik olup, dün beraber oldukları sosyalistleri de harcıyacaktırlar. Ve bu sosyalistler şamarı yeyince, nereden geldiğini anlamıyacaktırlar. Tabii ki pişman olmakta çok geç kaldıkları bir yana, DİSK'in sosyal demokratlaşmasına çanak tutmuş insanlar olarak, işçi sınıfı tarafından lanetle anılacaklar.

NE YAPMALI

1 — Taban, yani işçiler söz ve karar sahibi olmalıdır. Bunun için birleşmek konusunda Petrol Kimya-İş sendikası işçileri ile Petkim-İş Sendikası işçileri ortak toplantı yapmalıdır. Birleşme konusunda kendileri karar vermelidir.

2 — Prensipten olarak, birleşme demokratik olmalı. Azınlık, çoğunluğa katılmalıdır.

3 — Esas olarak sosyalist sınıf sendikacılığı anlayışı etrafında birleşme sağlanmalı.

Bu hususların sağlanmasının sorumluluğu en başta PETROL KİMYA-İŞ SENDİKASI yöneticilerine aittir. Birleştirme Komisyonu'nun kararı Tanrı kelamı değildir. Bu karar, değişmez, değişemez bir karar değildir. Teslimiyetçi ve ka-

sokmak istemektedirler.

Sermaye sınıfının, sendika alanında oluş-
turmak istediği dağılım şöyledir :

1 — Az sayıda işçilerden oluşan ve ge-
rektiğinde vurucu güç olarak kullanmak iste-
diği (Seydişehir'de olduğu gibi) faşist eğilimli
bir konfederasyon. Yani MİSK (Milliyetçi İşçi
Sendikaları Konfederasyonu)

2 — Tutucu, düzen savunucu, sınıf uzlaş-
macılığı esasına göre kurulan ve çalışan, özel-
likle devlet sektöründe çalışan işçileri kapsayan
bir konfederasyon. Yani TÜRK-İŞ.

3 — Sosyalist sınıf sendikacılığına karşı,
fakat sosyal demokrat anlamda sınıf sendikacılı-
ğı ve ekonomik siyaset güden, ilerici, liberal
ve özellikle özel sektöre ait işyerlerinde çalışan
işçileri kapsayan bir konfederasyon. Yani DİSK.
Daha doğrusu DİSK'i böyle bir konfederasyon
haline getirmek.

4 — Bunların dışında ve çok az bir işçi
kitlesini kapsayan ayrı bir konfederasyon. Bu-
nun adı da «sosyalist işçi konfederasyonu» ola-
bilir.

Sermaye sınıfı işte böyle bir yelpazeyi oluş-
turmak istemektedir. Bu yelpaze, görüldüğü gi-
bi, işçi sınıfının bölünmüşlüğüne ifade eder.
Sosyalist anlamda yürütülen ekonomik sınıf mü-
cadesinin parçalanmasını, bölünmesini ifade
eder.

SOSYALİST SENDİKACILAR NE YAPMALI

Yukarıdaki anlayışla, sosyalistler, işçi sınıfının
bütünlüğünden koparılmış bir grup içinde
hapsedilmeye mahkum edilmek istenmektedir.
Sosyalistler, sosyalist sendikacılar buna mahkum
olmamalıdır. Onlar Türkiye işçi sınıfını bir büt-
tün olarak düşünmelidirler. Onun için ne paha-
sına olursa olsun «yeni bir konfederasyon kur-
ma» fikrine itibar etmemelidirler. Böyle bir şey,
bölünmüşlüğü daha da arttırmaktan başka bir işe
yaramaz. Sosyalistlerin görevi, tam tersine Türk-
İş, DİSK, bağımsız sendikalar hatta MİSK için-
de yer alan işçi sınıfının bütünleşmesi yolunda
çalışmaktır. Bu görev dururken DİSK'i bölme
gayretleri, onun içinden sosyalist sendikaları
ve sosyalist sendika yöneticilerini atma gayret-
leri, aslında sermaye sınıfına hizmet etmekten
başka bir şey değildir.

DİSK ekonomik bir konfederasyondur. İşçi
sınıfının meslek örgütüdür. Sendikadır. İçinde
çeşitli sendikalar barındırır. Bu sendikaların yö-
neticilerinin ve üyelerinin çeşitli siyasal görüş-
ler içinde olması normaldir. Ve bu, böylece
kabul edilmelidir. Ama DİSK genel başkanı Ke-
mal Türklar, Ereğli şube konseyinde, açıkça,
DİSK içinde Türkiye Sosyalist İşçi Partili (TSİP)
veya Türkiye İşçi Partili (TİP) sendika ve
sendika yöneticisi yaşatmayacağı söylemişti.
Onun anladığı birlik, böyle bir birliktir. (2)

zen savunucu, işçilerin kendiliğinden gelme na-
reketlerini bile engelleyen bir konfederasyon
haline gelmesi işten bile değildir. Onun için
sosyalist sınıf sendikacılığı DİSK içinde egemen
kılınabilir ve kılınmalıdır.

DİSK YÜRÜTME KURULUNUN KARARI

Son aylarda DİSK içinde şiddetli bir tartış-
ma ve mücadele var. Bu, aynı iş kolunda bu-
lunan PETROL KİMYA-İŞ SENDİKASI ile PET-
KİM-İŞ SENDİKASI'nın birleşmesi veya birleştiri-
lmesi meselesidir.

Aslında bütün hikaye İzmit, Petrokimya iş-
yerinde kurulu bir sendika olan PETRO KİMYA-
İŞ sendikasının, Türkiye çapında bir sendika ol-
an KİMYA-İŞ sendikası ile 6.Temmuz.1975 ta-
rihinde birleşmesiyle başladı. Çünkü DİSK mer-
kez yöneticileri, Petrokimya-İş sendikasının, ay-
nı iş kolunda ve DİSK'e yeni üye olan Petkim-
İş sendikasına katılmasını istiyorlardı. Fakat ya-
pılan birleşme kongresinde Petrokimya işçileri
KİMYA-İŞ sendikasına katılma kararı aldılar.
«Tabandaki işçinin söz ve karar sahibi olduğunu»
her fırsatta ağızlarından düşürmeyen DİSK mer-
kez yöneticilerinin bu kararı saygı ile karşıla-
maları ve gocunmamaları gerekirdi. Fakat bir
takım sendikal ve siyasal hesaplar onları bu
kararı normal karşılamaktan alıkoydu. Ve bu ka-
rarı almak istediler. Ve her iki sendikanın ge-
nel başkanları ve kongreye başkanlık eden Sos-
yal-İş genel başkanı Özcan Keskeç hakkında di-
siplin cezaları vermek istediler. Bütün bunlar
para etmedi. Neticede Petrokimya-İş sendikası
Kimya-İş sendikasına katılmış oldu. Bunun üle-
rine sıra geldi, Petrokimya-İş sendikasının ka-
tılmasıyla PETROL KİMYA-İŞ adını alan Kim-
ya-İş sendikası ile Petkim-İş sendikasının bir-
leşmesine veya birleştirilmesine.

DİSK anatüzüğüne göre aynı iş kolunda
birden fazla sendika DİSK üyesi olabilir. (3)
Ancak bu sendikaların belirli bir süre sonunda
birleştirilmesi gerekir. (4) Bu tüzük maddeleri
ve DİSK'in temel görüşlerine göre PETROL
KİMYA-İŞ sendikası ile PETKİM-İŞ sendikası-
nın birleştirilmesi için DİSK Genel Başkan ve-
kili ve Tekstil Sendikası Genel Başkanı RIZA
GÜVEN başkanlığında 5 kişilik bir «Birleştirme
Komisyonu» kurulmuştur. Bu komisyonun ver-
diği karar DİSK Yürütme Kurulu tarafından o-
naylanmış ve ilgili sendikalara, bu kararın uy-
gulanması bildirilmiştir. Karara göre :

— Petrol Kimya-İş Sendikası, Petkim-İş
Sendikasına katılacaktır.

— Her iki sendika, komisyonun tayin etti-
ği gündeme göre kongre yapacaklar ve yine ko-
misyonun tayin ettiği kararları alacaklardır.
Hatta seçimlerde kimin hangi göreve getirile-
ceği önceden bildirilecektir. Yapılan kongreleri

Sendikası daha ileridedir.

KARARIN ELEŞTİRİSİ

Bir kere, yukarıda görüldüğü gibi karar an-
ti-demokratiktir. Yani demokratik değildir. De-
mokratik olması için, azınlığın, çoğunluğa katıl-
ması gerekir.

İkincisi, kararın uygulanış biçimi demokra-
tik değildir. DİSK'in prensiplerine uygun de-
ğildir. DİSK'in ana prensibi herkesin bildiği gibi
«sendikada işçilerin söz ve karar sahibi olması»
dır. Oysa DİSK yürütme kurulu yapılacak kong-
relerin gündemini tayin etmiş. Alınacak karar-
ları tayin etmiş. İşçiler göstermelik olarak kong-
reye gelecekler ve adet yerini bulsun diye, te-
peden inme getirilen kararlar için oy kullan-
caklar. Üstelik daha evvelden ismi belirlenmiş
kişileri, belirtilen görevlere seçecekler. Doğru-
su böyle bir sendika anlayışı olsa olsa faşist
sendikalarda olur. DİSK merkez yöneticileri, iş-
çilerin söz ve karar sahibi olmasından vazgeçtik,
seçme ve seçilme hakkını bile ellerinden alı-
yorlar. Sonra da meydanlarda «demokratik hak»
nutukları atıyorlar.

Üçüncüsü, DİSK sosyalist sınıf sendikacılığı
yapan sendikaların bulunduğu bir sendika ol-
malıdır. Oysa bu kararlar, sosyalist sınıf sendi-
kacılığı yapan bir sendika, sabah akşam sosya-
listlere küfür eden sosyal demokrat sendika ağa-
sı Mehmet Kılıç'ın çiftliğinde eritilmek isten-
mektedir. Bunun anlamı açıktır.

OYNANAN OYUN NEDİR

Aslında oynanan oyun büyüktür. Bu karar
sadece iki sendikanın şu veya bu şekilde bir-
leştirilmesi kararı değildir. Topyekün DİSK'in
sosyalist bir çizgiden, sosyal demokrat bir çiz-
giye kaydırılması kararıdır. Daha Mehmet Kılıç'
ın sendikası Petkim-İş, DİSK'e katıldığı za-

derci bir tavır içine girmek yanlıştır. Yöneticiler
kararın değişmesini gerçekten istiyorlarsa bunun
için aktif mücadele yapmalıydılar. Ve bu mü-
cadele sadece kendi sendikaları içinde olmama-
lıdır. Başta Petkim-İş sendikası işçileri olmak
üzere DİSK'e bağlı sosyalist sendikacılarla ilişki
kurmali, bu karar aleyhine «protesto kampanya-
sı» oluşturmalıydılar. Bu karara ya «evet» ya da
«hayır» demek yanlıştır. Kararın kendisi redde-
dilmelidir. Bu karara karşı ne «evet» ne de «ha-
yır» denir. Sadece değişmesi için mücadele edi-
lir.

İkinci derecede Petkim-İş Sendikası işçileri-
ne büyük görev düşmektedir. Bu karar kendi-
lerinin lehine değildir. Kendi sendikalarının da
lehine değildir. Bu karar sadece Mehmet Kılıç'
ın lehinedir. Baştanaşağı haksız ve anti-de-
mokratik olan bu kararı Petkim-İş üyesi işçiler
protesto etmelidir.

Bu kararı diğer sendika yöneticileri duydu,
işçileri duydu. Siyasi partiler duydu. Bunlar «ba-
na dokunmayan yılan bin yaşasın» anlayışı ile
susarlarsa çok hata ederler. Meselenin önemini
anlamamışlar demektir. Bu karara karşı DİSK'e
bağlı diğer sendikalardaki bütün sosyalist yö-
neticiler ve işçiler protesto kampanyaları dü-
zenlemelidirler. Susanlar yarın en az, bu kararı
alanlar kadar suçlu olacaklardır.

Sosyalistler, DİSK'in sosyal demokratlaştı-
rılmasına izin vermiyelim. Sosyalizmin bayrağını
DİSK içinde yükseltmek için ileri. Bu yolda ilk
mücadele, siyasi anlayış farklılığı ne olursa ol-
sun bu haksız karara karşı direnmek ve onun
düzelmesi için mücadele etmektir.

1 — Kimya-İş dergisi, sayı: 52

2 — İşçi Davası, sayı: 25

3 — Disk Ana Tüzüğü mad: 11

4 — a.g. tüzük, mad: 14

5 — İşçi Davası, sayı: 7

DİSK'i sosyal
demokratlaştı-
mağa çalışanlar:
Rıza Güven,
Kemal Türklar,
Mehmet Kılıç

İŞÇİ DAVASI

İŞÇİLER ... SENDİKALAR

RECEP
KÜREKÇİ

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

1965 VE 1968 OLAYLARI İŞÇİLERİN İŞVERENE VE SENDİKA YÖNETİMİNE TEPKİSİDİR

ZMİS yöneticileri bu gün'e kadar bağlı bulunduğu TÜRK-İŞ'in genel anlayışına uygun «uzlaştırıcı» tutumunu devam ettirdi. Sendika yöneticileri daha düne kadar iş kazalarına «kader» diyorlardı. Nitekim ZMİS'in yayın organı olan «İşçi Sendikası» gazetesinin 26.10.1972 tarihli sayısında 23 işçinin grizu infilakından ölmesinden sonra şöyle dediler:

KEMAL ÖZER (Maden-İş Fed. Bşk.): «Hadiseye ne taraftan bakarsanız bakın madencinin kaderidir.»

MEHMET TEZER (ZMİS Bşk.): «Bu bir mukadderattır. Maden işçisinin kaderidir...»

NIZAMETTİN ÖZKAN (ZMİS 2. Bşk.): «Tabiat kuvvetlerine bir defa daha mağlup olduk. Ölen ve yaralananların yerine yeni madenciler sevkettik.»

İş cinayetleri, sendika yöneticileri tarafından «kader» olarak adlandırıldı. İşçiden kopuk sendikacılar sorunları saptırmak için ne gerekli ise yapıyorlardı. Ancak bu yalanlar uzun süremedi. Gazeteniz İŞÇİ DAVASI çıkışından bu güne kadar konuları, imkânları içinde, doğru ve sınıfsal bir biçimde aktarmaya çalıştı. İş kazalarının «kader» değil «iş cinayeti» olduğunda ısrar etti. (İşçi Davası sayı 2 ve diğer sayılar) Neticede Sendika yöneticileri de iş cinayetlerini kabul etmek zorunda kaldılar.

ZMİS'in bu, konuları saptıran tutumu içinde ara sıra doğru sesler de çıktı. 1959 yılının ilk aylarında ZMİS 2. Başkanı Mehmet Alpdünder Ankara'da bir basın toplantısı yaptı. Bu toplantıda «... maden işçisinin istediği zam verilmelidir. Verilmezse işçinin randımanı düşürmede hakkı vardır.» dedi. Grev ve Toplu Sözleşme yasası 1963 yılında yürürlüğe girdiğinden 1959 da «Grev» hakkı da yoktu.

Alpdünder'in bu beyanatı sermayenin büyük tepkisini çekti. Ve hemen işçi mümessilliklerinden atıldı. Bağlı olduğu siyasi partiden de (D.P.) atıldı. Oysaki D.P. kuruluş programında grev'e taraftar olduğunu söylüyordu ve bu aldatmaca ile kitlelerin desteğini sağlamak istemişti. (İşçi Davası sayı: 55)

1959 yılının Şubatında ZMİS 12. Genel Kurul'u 169 delege ile toplandı. Alpdünder polis zoru ile atıldı. Bu olayı protesto eden 57 delege kongreyi terketti. Ancak mevcut delegelerle Genel kurul sona erdi ve başkanlığa Muzaffer Yılmaz getirildi. Alpdünder işinden de atıldı.

1965 KOZLU OLAYLARI :

9-14 Mart 1965 Zonguldak maden işçilerinin unutamıyacakları tarih olarak kalacaktır.. Çünkü 1908'den bu yana İŞÇİ SINIFI ilk defa kanlı olaylar yaşamış ve şehit vermiştir.

9 Mart 1965 günü Gelik bölümünde 1500 kadar maden işçisi direnişe geçti. İşçiler «liyakat zamları»nın hakça dağıtılmadığı nedeniyle ocaklara in-

Grevci Marşal işçileri Zonguldak Merkez Atölyesinden gelen işçi temsilcisi ile birlikte görülüyorlar. Foto: İŞÇİ DAVASI

ATELYE İŞÇİLERİ MARŞAL GREVİNİ DESTEKLEDİ

İSTANBUL (İşçi Davası) : İstanbul Gebze'deki MARŞAL Boya Fabrikasında çalışan 280 işçi grevlerini sürdürmektedir. Grevi, DİSK'e bağlı PETROL KİMYA-İŞ Sendikası yönetiyor.

İŞÇİ DAVASI grevci Marşal işçileriyle iki kere görüşmüştür. Bu görüşmelerde işçilerle, sendika temsilcisi ve baş temsilcisi ile röportajlar yapmıştır. Bu röportajlar, İŞÇİ DAVASI'nın 55. ci ve 57. ci sayılarında yayınlanmıştır. MARŞAL işçilerinin grevi, İstanbul'da birçok fabrikada çalışan işçiler tarafından desteklenmektedir.

Zonguldak Merkez Atölyesi işçileri de, topladıkları 1070 lirayı, bir işçi arkadaşları ile göndermişlerdir. Bu ziyarette İŞÇİ DAVASI da hazır bulunmuştur.

İşçi sınıfının bu canlı dayanışması üzerine Marşal Baştemsilcisi Ali Özgül grevci işçilere şöyle seslenmiştir :

«İşte arkadaşlar grevin manası budur. Dayanışmadır. İşçilerin birliğidir. Zonguldak Merkez Atölyesi İşçileri, ekonomik birliğin en ileri adımlarından birini atmıştır. Bu adımlar, bu birlik

bir madde ile ölçülemez. Bu hareket Zonguldak'taki arkadaşlarımızın işçi sınıfı doğrultusundaki sendikal ve siyasi seviyelerinin ne kadar yüksek olduğunu gösterir. Bu, bizim dayanma gücümüzü maddeten değil ama manen ve moralmen işverene karşı milyon kere arttırmıştır. Mücadelede yalnız olmadığımızı göstermiştir. Bu hareket çok anlamlıdır. Bütün Marşal işçileri adına Zonguldak Merkez Atölyesi işçilerine teşekkür ve selâm ederim.»

Daha sonra Zonguldak Merkez Atölyesinden gelen işçi ile Marşal işçileri çeşitli ekonomik ve siyasi konularda sohbet ettiler. Ve sonra kararlı Marşal işçilerinin yanlarından ayrıldık. Zonguldak'tan gelen işçiye, diğer işçi arkadaşlarına götürmesi için bir mesaj verdiler. Mesaj şöyleydi :

Kardeşler

Ziyaretler işçi sınıfının dayanışmasının en güzel örnekleri oluyor. Ancak sizlerin göstermiş olduğunuz dayanışmanın Marşal işçileri için özel bir yeri vardır. Petrol Kimya-İş üyesi Marşal işçileri adına Zonguldak Merkez Atölyesi işçilerine teşekkür ediyor, dost-

Yorum

Zonguldak Merkez Atölyesi işçilerinin hareketi çok anlamlıdır. Bu hareketin anlamını Marşal işçileri baştemsilcisi yaptığı konuşmada belirtmiştir. Gerçekten bu hareket işçi sınıfı dayanışmasının en güzel örneklerinden biridir. Türkiye'de işçi sınıfının mücadelesi bakımından bu dayanışmanın iki önemli özelliği vardır.

Birincisi, Zonguldak Merkez Atölyesi işçileri Türk-İş'e bağlı bir sendikanın üyesidirler. Grevci Marşal işçilerinin sendikası ise DİSK'e bağlıdır. Böylece işçiler ayrı sendika çatısı altında olsalar dahi dayanışma yapabileceklerini göstermiş oldular.

İkincisi, Zonguldak'taki işçiler, İzmit'teki işçilerin grevini desteklemişlerdir. Bu da işçi sınıfı dayanışmasına bölgesel uzaklıkların engel teşkil etmeyeceğini güzel bir örnektir.

İşçilere zor günlerinde en başta yine işçiler yardımcı olmalıdır. İşçi sınıfının menfaat birliği, bütün işçilerin birbirlerine destek olmalarını gerektirir. Bölgesel uzaklık, yurt sınırları ve ayrı sendika çatısı altında olmak buna engel değildir. Bu birlik ve dayanışma geliştirilmelidir.

Bu noktada grevci Marşal işçilerine önemli bir görev düşüyor. DİSK Birleştirme Komisyonu, Petrol Kimya-İş Sendikasını Petkim-İş Sendikası içinde eritmek için demokratik olmayan bir karar almıştır. Bu kararın amacı sosyalist sendikacılığı engellemektir.

Marşal işçileri, diğer Petrol Kimya-İş işçileri gibi, kendi böl-

mede. Olayların özü aslında ocaklarda iş güvenliğinin olmayışı ve ücretlerin azlığının yarattığı birikimdi.

Gelik'te başlayan direniş kısa sürede diğer bölümlere yansıdı. Karadon, Kilimli, Üzülmüş ve Kozlu Bölgesindeki işçiler de direndiler. Ve greve başladılar. Beş binden fazla işçinin beraber hareketi büyük tepki yarattı. Ci-var illerden askeri birlikler getirildi. Zonguldak'taki emniyet ve askeri kuvvetlerle birlikte direniş bölgeleri kuşatıldı. Askere hakiki mermi dağıtıldı. Ve Satılmış Tepe ile Mehmet Çavdar öldürüldü. Beş gün süren olaylar ar-dında iki ölü, 22 yaralı ve 14 tutuklu bırakarak sona erdi.

Olayların ardından sermaye sınıfının temsilcileri hemen bir gerekçe buldular: «TAHRİK!». İşin ilginç yanı ZMİS de aynı şeyi söylüyordu. Çünkü işçiler kendilerini temsil edemeyen sendikacıları olaylar sırasında kovmuş-lardı.

1968 OLAYLARI :

Şubat 1968 olaylarına bakarken de 1965 olaylarındaki sebepleri görüyo-ruz Olayların başlangıcına neden toplu iş sözleşmesinin uzadıkça uzaması ve bu uzamanın bıkkınlık getirmesiydi.

6 şubat 1968'de Kozlu'daki işçiler greve başladı. Daha sonra Dilaver ve Üzülmüş'deki 6 bin kadar işçi ocaklara girmedi. Dilaver'den hareket eden iş-çiler yolları kapatarak şehire yürüyüşe geçtiler. Zonguldak'taki Cumhuriyet meydanını dolduran işçiler, ZMİS binasına girerek yöneticileri tartakladılar. Cumhuriyet meydanında konuşma yapan bir işçi; «Bizi zam vereceğiz diye hayale düşürdüler. Bizi aldattılar. Bu kömür bizim. Ne cana ne mala ziyan gelmeyecektir. Hakkımızı aramak için sessiz olarak üretimi ve nakliyatı dururacağız.» (Milliyet gazetesi, 8.2.1968)

Havzadaki 35 bin işçiden 25 bini işi terk etmişti. Üç gün sonra ocaklara dönen işçiler şöyle dediler: «Haklarımızı alacağız! İşe aramızda verdiğimiz söz üzerine dönüyoruz. Ama grevimiz bitmemiştir.»

Olayların ardından sermaye sınıfının temsilcileri hemen bir gerekçe bul-eyman Demirel'de olduğunu söyledi. İşçilerin meseleleri kaba kuvvetle değil, hukuki yollardan halletmeleri istendi. Hatta Ecevit «...aziz ve fedakar işçiler meşru haklarını hukuki yollardan elde etmeye çalışmaları uygun olacaktır...» dedi. Zonguldak'ta ZMİS'in dışında kurulmuş olan Türkiye Maden İşçileri Sendikası Başkanı Alpdündar ise şöyle diyordu: «Toplu sözleşmeyi karşı sen-dikaya yaptırmak için karar veren hakimi Yüksek Hakimler Kurulu görevin-den aldı.» (Milliyet gazetesi 8.2.1968)

1965 olaylarındaki gerekçe 1968 olayları için de geçerli olmuştur: «TAH-RİK» ZMİS başkanı Osman İpekçi de tahrik diyordu. Çünkü Osman İpekçi'yi işçiler kovmuşlar ve dinlememişlerdi. 1967 yılında Zonguldak'ta toplanan As-gari Ücret Komisyonu işçilerin asgari ücretlerini 20 lira olarak tesbit etmişti. Buna rağmen işveren eski ücret olan 14 lirayı bile uygulamamıştı. Oysa Zon-guldak Ticaret Odası'nın 1968 istatistiklerinde hayat pahalılığının yüzde 20 arttığı belirtiliyordu

İşçiye karnını doyurması için yeterli ücreti vermeyenler olaylardan son-ra hemeh fetva veriyorlardı: tahrik... kanunsuzluk...

Anayasa'nın 45 nci maddesi ise şöyle diyordu: «Devlet, çalışanların yap-tıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağla-malarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır.»

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Şengül Karademir / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Ata-lay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 TL. yıllık: 50 TL. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi: BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

çok ileri geçecek. Arkadaşımızın Zon-guldak'tan kalkıp buraya gelmesi hiç-

ya seramızınızı getiriyoruz. MARŞAL GREV KOMİTESİ

İŞÇİLER VE İŞÇİ DAVASI

Gazetemiz satıcısı işçilerle sohbette görülüyor. Foto: İŞÇİ DAVASI

İşçi Davası geçen hafta Asma Böl-gesinde satılırken gazetemiz muhabiri de satıcımız ile birlikte idi. Muhabirimiz, işçilere İşçi Davası hakkında so-rular sordu. Gazete hakkında bazı işçi-lerin fikirlerini aldı.

— Merhaba arkadaş. İşçi Davası gazetesini niçin aldın?

— Gazetenin adı İşçi Davası. İşçi-lerden bahseder diye aldım. Birazını okudum. Amasya maden işçileri grev yapıyor. Almanya'da da gazete iş-çileri grevdeymiş. Biz de grev yapacak-mışız. Onun için hemen oraları okudum.

— Sana göre işçi gazetesi nasıl ol-malıdır?

— İşçilerin haklarını aramalıdır. İşçilerin haklarını savunmalıdır. Az ve öz yazmalıdır.

Bu maden işçisi İşçi Davası gaze-tesini ilk defa almış. Muhabirimizin bir başka maden işçisi ile görüşmesi de şöyle :

— İşçi Davası gazetesini daha önce hiç aldın mı?

— 15. nci sayısından ben gazeteyi devamlı alıyorum. Okuyorum.

— Gazetenin en çok hangi yazıla-rını beğeniyorsun?

— Anlayabildiğim yazıların hepsini beğeniyorum. Başka işyerlerindeki işçi-lerle yapılan konuşmalar hoşuma gidi-yor. Dertlerimiz birbirine benziyor.

Muhabirimizin işçilerle sohbeti bu şekilde devam etti.

Gazetemiz maden havzasının diğer

bölgelerinde de satıldı. Maden işçileri hergeçen gün İşçi Davası'na daha çok sahip çıkıyorlar. Gazetenin satışına en-gel olanları susturuyorlar.

■ Gazetemiz satıcısına kahvede çay ısmarlayan bir maden işçisi arkadaşım-ıza «Merak etmeyin. Biz sizinle bera-beriz. Korkma» dedi.

■ Satıcımız gazeteyi satarken «A-masya maden işçileri grevde» diye ba-ğırıyordu. Bir gurup işçi «icap ederse bizde grev yaparız» dediler.

■ İşçi Davası trende satılıyordu. Satıcı arkadaş «Almanya basın işçileri grevde» diye bağırıyordu. Yolculuk ya-pan bir kadın «Aralarında Türkiyeli iş-çiler de var mı acaba?» diye sordu. Satıcımız soruyu cevapladı «Almanya'da bütün basın işçileri grev yaptı. Elbette aralarında Türkiyeli işçiler de vardır.»

DÜZELTME

Gazetemizin 60. ncı sayısında 1. sayfasında çıkan «İşçi Sınıfı Özgürlüğünde demokratik haklar mücadelesi» başlığındaki «özgür-lüğünde» kelimesinin doğrusu «öncülüğünde»dir. 4. ncü sayfa-daki «Amasya Maden İşçileri Grevde» haberine ait fotoğraf Fikret Otyam'a aittir. Fotoğrafın altına yanlışlıkla (Foto: İşçi Da-vası) yazılmıştır. Düzeltir ve ö-zür dileriz.

gesindeki DİSK üyesi (ozenkle Maden-İş üyesi) işçileri bu anti-demokratik karara karşı baskı aracı olarak harekete geçirmeli-dir.

RECEP KÜREKÇİ

Petrol Kimya-İş Sendikası Genel Başkan-ı Dinçer Doğu. Foto: İŞÇİ DAVASI

PETROL KİMYA-İŞ İSTANBUL ŞUBE KONGRESİ YAPILDI

Petrol Kimya-İş sendikası İstanbul şube kongresi 16 mayıs pazar günü toplandı. Kongrenin esas meselesi, DİSK birleştirme komisyonunun aldığı anti-demokratik kararı.

Kongrede söz alan işçilerin hepsi de bu anti-demokratik kararı protesto ettiler. İşçilerin büyük bir çoğunluğu, Petrol Kimya-İş'in, Petkim-İş içinde e-ritilerek birleşmenin gerçekleştirilme-sine karşı çıktılar. DİSK yöneticilerinin sosyalist sendikacılığı tasfiye etmek için bu kararı aldığını belirttiler. Daha küçük bir gurup işçi ise kararı anti-demokratik bulmakla birlikte birleşme-den yana tavır aldılar. Sendikacıların değil, işçilerin birleştiğini söylediler. Petrol Kimya-İş yöneticilerini suçladılar. Daha sonra söz alan Petrol Kimya-İş başkanı Dinçer Doğu, konuyu açık-layan toparlayıcı bir konuşma yaptı. Kongrede bütün işçilerin birleşmeden yana olduğu, ama bunun demokratik bir şekilde yapılmasını istedikleri or-taya çıktı. Daha sonra seçimlere geçil-di.